

Dosarul nr. 2ra-353/21

Prima instanță - (Judecătoria Orhei, sediul central) jud: A. Romanaș

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: V. Buhanaci, I. Dutca, V. Sîrbu

D E C I Z I E

17 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Nicanor Conoval, în numele și interesele lui Ion Boțan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Boțan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Miraleya Company”, intervenient accesoriu Vasile Șendrea, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 8 octombrie 2018, Ion Boțan a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Miraleya Company”, intervenient accesoriu Vasile Șendrea, solicitând încasarea din contul SRL „Miraleya Company”, cu titlu de prejudiciu material a sumei de 67 835,94 de lei și cu titlu de prejudiciu moral a sumei de 50 000 lei, a cheltuielilor pentru asistență juridică de 5 000 lei, 2 000 lei costul pentru evaluarea mijlocului de transport și taxa de stat în sumă de 2 035,07 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este proprietarul automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX.

La 25 iulie 2018 a apelat la serviciile SRL „Miraleya Company”, care conform actelor de constituire prestează servicii de întreținere și reparația autovehiculelor, inclusiv curățarea chimică a acestora.

Conform înțelegerii avute, a lăsat automobilul pe teritoriul spălătoriei-auto SRL „Miraleya Company”, pentru efectuarea lucrărilor solicitate, iar de către angajatorul întreprinderii a fost înștiințat că va fi anunțat despre finisarea lucrărilor.

În noaptea spre 28 iulie 2018, automobilul menționat a fost răpit de pe teritoriul spălătoriei-auto ce aparține SRL „Miraleya Company” de către angajații acestei companii, iar ulterior, automobilul a fost tamponat într-un obstacol, fiind răsturnat într-un șanț din s. Mălăiești, r-nul Orhei.

Prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28 iulie 2018, întocmit de către ofițerul de urmărire penală al SUP al IP Orhei, Grajdian Diana, cu participarea specialistului criminalist al IP Orhei Arcadie Ivanov, s-a constatat deteriorarea automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX, la locul accidentului în s. Mălăiești, r-nul. Orhei.

Pe acest fapt, de către IP Orhei, a fost pornită cauza penală nr. 20188270502 conform prevederilor art. 192¹ alin. (2) lit. a) din Codul penal.

La 30 iulie 2018, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală, al SUP al IP Orhei, reclamantul Ion Boțan proprietarul automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX, a fost recunoscut victimă în cadrul cauzei penale nr. 2018270502.

Tot prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al SUP al IP Orhei, Ion Boțan, a fost recunoscut în calitate de parte civilă, constatându-se că prin infracțiune lui i-a fost cauzat un prejudiciu material.

Drept dovadă că automobilul menționat s-a aflat la SRL „Miraleya Company” începând cu 25 iulie 2015, servește procesul-verbal de ridicare din 14 septembrie 2018, prin care ofițerul de urmărire penală, a ridicat de pe teritoriul spălătoriei-auto, amplasată în str. Unirii 51/H, mun. Orhei, în prezența administratorului SRL „Miraleya Company”, Gheorghiu Victor Nicolae, trei scaune de la automobilul „Volkswagen LT 28”.

Conform actului de examinare a mijlocului de transport nr. 45/08A din 16 august 2018, efectuat de către expertul Adrian Ciobanu, pe teritoriul SRL „Miraleya Company” și în prezența reprezentanților acesteia, s-a constatat că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX, Ion Boțan, constituie 67 835,94 de lei.

Ion Boțan a menționat că între el și SRL „Miraleya Company” a fost încheiat contractul de prestări de servicii în sumă de 900 lei, prin care prestatorul SRL „Miraleya Company” s-a obligat să presteze servicii de spălare și curățare chimică parțială a automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX, iar beneficiarul Ion Boțan s-a obligat să plătească costul serviciilor prestate.

Cu referire la prevederile art. 512, 1398 alin. (1), 1399, 1422 alin. (1) din Codul civil și la circumstanțele speței date, consideră că este cert că răspunderea materială și morală pentru prejudiciul ce i l-a cauzat, Ion Boțan, o poartă SRL „Miraleya Company”.

Reclamantul a invocat că începând cu 25 iulie 2018, din cauza deteriorării automobilului, care este unica sa sursă de venit, nu a avut posibilitate de a activa, iar din acest motiv, i-a fost cauzat un prejudiciu moral deoarece a avut încredere în pârât și că acesta își va îndeplini obligațiile asumate.

Totodată, consideră că din contul SRL „Miraleya Company” urmează a fi încasat și costul pentru evaluarea mijlocului de transport în sumă de 2 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Pentru soluționarea extrajudiciară a litigiului, Ion Boțan s-a adresat companiei pârâte cu o somație, prin care a solicitat în termen de 15 zile executarea obligației contractuale și achitarea prejudiciului material și moral în sumă totală de 117 835,94 de lei, însă prejudiciul nu a fost reparat.

Prin hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ion Boțan împotriva

SRL „Miraleya Company” intervenient accesoriu Șendrea Vasile, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 21 iulie 2020, Ion Boțan a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărâri și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Ion Boțan și s-a menținut hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central.

La 18 ianuarie 2021, avocatul Nicanor Conoval, în numele și interesele lui Ion Boțan, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată integral decizia și pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, cu referire la prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, reprezentantul recurentului a invocat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

A indicat că instanța de apel a trecut în mod superficial asupra argumentelor cererii de apel și nu s-a expus asupra faptelor constatate prin calitatea lucrului judecat în sentința definitivă și irevocabilă din 2 aprilie 2019, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru repararea prejudiciului material și moral, iar concluziile primei instanțe și celei de apel sunt în contradicție cu probele prezentate de apelant, ceea ce denotă o apreciere arbitrară a probelor prezentate.

Consideră că instanța de apel absolut eronată nu a ținut cont de circumstanțele stabilite prin sentința irevocabilă și definitivă care poartă un caracter imperativ la adoptarea soluției în cauza dată.

Și anume, nu a ținut cont că prin sentința definitivă și irevocabilă din 2 aprilie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central s-a constatat că intervenientul accesoriu în prezenta cauză civilă Vasile Șendrea, a comis infracțiune prevăzută de art. 192¹ alin. (1) din Codul penal, fiind angajat neoficial la SRL „Miraleya Company” unde și a cauzat prejudiciu părții vătămate Ion Boțan.

A menționat că instanța de apel, cel puțin în privința lui Vasile Șendrea, urma să admită pretențiile înaintate de apelantul Boțan Ion, deoarece prin sentință s-a constatat vinovăția lui Vasile Șendrea la cauzarea de prejudiciu.

Aceasta nu a ținut cont că la 25 iulie 2018, recurentul Ion Boțan, proprietarul automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX, a apelat la serviciile SRL „Miraleya Company” pentru curățarea chimică a automobilului la prețul de 900 lei, iar, conform înțelegerii avute cu angajații SRL „Miraleya Company”, recurentul a lăsat automobilul menționat supra pe teritoriul întreprinderii pentru efectuarea lucrărilor solicitate, de către angajații întreprinderii urmând să fie înștiințat ulterior despre finisarea lucrărilor.

Însuși condamnatul Vasile Șendrea a recunoscut că a fost angajat neoficial la întreprinderea menționată, iar la 27 iulie 2018 a fost la serviciu și fără acordul administrației a răpit automobilul de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX și a plecat spre s. Mălăiești r-nul Orhei unde l-a răsturnat într-un șanț.

Totodată, a remarcat că instanța de judecată nu a ținut cont că de către recurentul Ion Boțan nu era obligatoriu, pentru valabilitate, să încheie un contract de prestări de servicii în formă scrisă, deoarece valoarea lui nu depășește 1 000 de lei, iar existența înțelegerii avute cu SRL „Miraleya Company” a fost demonstrată prin

depozițiile martorului Feodora Boțan, procesul-verbal de ridicare din 14 septembrie 2018 și actul de examinare a mijlocului de transport nr. 45/08A din 16 august 2018 efectuat de către expertul Adrian Ciobanu, pe teritoriul SRL „Miraleya Company”.

Astfel, consideră că prin hotărârea adoptată de prima instanța și cea de apel, Ion Boțan a fost privat de dreptul de a beneficia de repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și constatat printr-o hotărârea penală irevocabilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Colegiul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 18 decembrie 2020, (f.d. 197), iar recursul a fost depus la 18 ianuarie 2021, în termen legal.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 27 ianuarie 2021, intimatului i-a fost expediată copia cererii de recurs pentru cunoștință, cu mențiunea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Până la data examinării admisibilității recursului, la 26 februarie 2021, reprezentantul intimatului a depus referință, prin care a indicat că consideră recursul neîntemeiat.

Reprezentantul SRL „Miraleya Company”, a indicat că prin sentința din 2 aprilie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central, se adeverește faptul că Vasile Șendrea a răpit mijlocul de transport ce aparține recurentului și l-a deteriorat și nici de cum nu se confirmă faptul că vinovat de deteriorarea lui se face administrația SRL „Miraleya Company”.

În acest sens, consideră că Ion Boțan nu a prezentat dovezi că vinovat de faptul răpirii și deteriorării mijlocului de transport se face administrația SRL „Miraleya Company”.

Probele anexate, la cererea de chemare în judecată, nu dovedesc faptul că societatea pârâtă, poartă vreo răspundere pentru faptul că automobilul a fost răpit și deteriorat.

Ion Boțan la cererea de chemare în judecată nu a prezentat nici o dovadă că la data de 25 iulie 2018 a încredințat mijlocul de transport reprezentantului SRL „Miraleya Company” sau că acesta a primit automobilul de model Volkswaghen LT 28 cu n/î XXXXX.

Prin încheierea din 3 martie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Ion Boțan a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Art. 444 din Codul de procedură civilă, prevede că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

La caz, Colegiul a considerat inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate.

Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar.

În esență, recurentul și intimatul au avut posibilitatea să prezinte poziția în scris și să răspundă la argumentele părții adverse.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este întemeiat și urmează a fi admis, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

Înaintând prezenta acțiune în judecată, Ion Boțan a solicitat încasarea din contul SRL „Miraleya Company” a sumei de 67 835,94 de lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, a cheltuielilor pentru asistență juridică de 5 000 lei, costul pentru evaluarea mijlocului de transport în sumă de 2 000 lei și taxa de stat în sumă de 2 035,07 lei.

Judecând cauza, prin hotărârea din 20 iulie 2020, Judecătoria Orhei, sediul central, a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

Prima instanță a respins acțiunea pentru motivul lipsei de cauzalitate între prejudicial cauzat reclamantului și vinovăția societății pârâte.

Astfel, prima instanță nu a distins legătura de cauzalitate între acțiunile pârâtului și urmările prejudiciabile, manifestate prin cauzarea de prejudiciu material reclamantului.

Totodată, drept motiv de respingere a acțiunii reclamantului, instanța a reținut că acesta nu a prezentat înscrisuri probatorii ce ar confirma comiterea de către societatea pârâtă a unei fapte ilicite în raport cu el.

Cu referire la art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța a reținut că pretențiile lui Ion Boțan față de SRL „Miraleya Company” nu sunt fondate deoarece probele prezentate nu au o forță probatorie suficientă pentru a demonstra incontestabil faptul că anume pârâtul este culpabil de accidentarea automobilului reclamantului.

Pentru a conchide în acest sens, instanța a menționat că reclamantul nu a prezentat înscrisuri care ar demonstra cert faptul că la 25 iulie 2018 Ion Boțan a încheiat un contract de prestări servicii cu SRL „Miraleya Company”, sau un act de primire-predare a mijlocului de transport.

Astfel a remarcat că înțelegerea între părți, nu generează efectul unui contract de prestări servicii, acesta neîntrunind ansamblul elementelor necesare, și anume, obligația prestatorului de a face și a beneficiarului de a achita retribuirea convenită pentru prestarea serviciilor.

Din acest motiv, a conchis că față de SRL „Miraleya Company” nu pot fi imputate careva pretenții cu privire la repararea prejudiciului material și moral suportat de reclamant în urma accidentului rutier produs la 28 iulie 2018.

La 21 iulie 2020 Ion Boțan a declarat apel, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de Ion Boțan, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 18 noiembrie 2020, a respins apelul și a menținut hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul central.

În motivare, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii lui Ion Boțan, or ultimul nu a demonstrat vinovăția SRL „Miraleya Company” în prejudiciul produs odată ce acțiunea de recuperare a prejudiciului a fost înaintată împotriva acestei societăți.

A argumentat că, reclamantul nu a probat existența raportului contractual dintre el și SRL „Miraleya Company”, nu a prezentat înscrisuri, din care ar rezulta cert faptul că la data de 25 iulie 2018 a încheiat un contract de prestări servicii cu SRL „Miraleya Company”, sau un act de primire-predare a mijlocului de transport, care nejustificat ar fi ieșit din posesia acestei societăți.

Astfel, instanța de apel a reținut că din materialele cauzei nu rezultă careva înscrisuri probatorii, ce ar confirma comiterea de către SRL „Miraleya Company” a unei fapte ilicite în raport cu reclamantul, care a generat deteriorarea autovehiculului ce-i aparține lui.

Judecând cauza în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluziile instanței de fond și ale instanței de apel privind respingerea acțiunii, sunt neîntemeiate și rezultă din încălcarea prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios, în coroborare cu circumstanțele de fapt constatate de către instanțe și materialul probator al dosarului.

Inițial Colegiul menționează că la cazul din speță sunt aplicabile prevederile Codul civil în redacția legii în vigoare până la 1 martie 2019, în contextul în care prin acțiunea înaintată la 8 octombrie 2018 s-a solicitat repararea prejudiciului material și moral cauzat în perioada 25 iulie 2018- 28 iulie 2018.

Or, art. 7 alin. (1) Codul civil, stipulează că, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Astfel, Colegiul subliniază că în conformitate cu art. 208 alin. (1) - (3) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002, până la modificările din 1 martie 2019), actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică.

Forma este o condiție de valabilitate a actului juridic numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Actul juridic care poate fi încheiat verbal se consideră încheiat și în cazul în care comportamentul persoanei arată vădit voința de a-l încheia.

Conform art. 209 alin. (1) din Codul civil, actul juridic pentru care legea sau acordul părților nu stabilește formă scrisă sau autentică poate fi încheiat verbal.

Articolul 210 alin. (1) din Codul civil stipulează că, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

În conformitate cu art. 512 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, stipulează art. 514 din Codul civil.

Potrivit art. 572 din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Articolul 603 din Codul civil, prevede că debitorul poartă răspundere numai pentru dol (intenție) sau culpă (imprudență sau neglijență) dacă legea sau contractul nu prevede altfel sau dacă din conținutul sau natura raportului nu reiese altfel.

În conformitate cu art. 666 alin. (1) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

În conformitate cu art. 970 alin. (1) și (2) din Codul civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuiția convenită.

Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

În acest context, sub acest prim aspect, având în susținere prevederile normelor legale reținut mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că în cauza dată este cert stabilit faptul că în rezultatul înțelegerii dintre reclamant și societatea pârâtă, a fost încheiat un contract verbal de prestări servicii, prin care SRL „Miraleya Company” s-a obligat să presteze servicii de întreținere, spălare și curățare chimică a automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX, iar beneficiarul Ion Boțan s-a obligat să plătească serviciile prestate pentru prețul de 900 lei.

Raportul contractual de prestări servicii dintre Ion Boțan și SRL „Miraleya Company” reiese cert din cumulul probelor din dosar, iar, în aceste circumstanțe, Colegiul apreciază ca fiind relevante judecării recursului argumentele avocatului Nicanor Conoval că, prin sentința definitivă și irevocabilă din 2 aprilie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central, Vasile Șendrea a recunoscut că era angajat la SRL „Miraleya Company”, iar ultima nu a negat acest fapt.

La concret, circumstanța dată impune de a constata că Vasile Șendrea a răpit automobilul de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX în momentul când acesta se afla la SRL „Miraleya Company”, fiind încredințat reprezentantului ultimei în vederea spălării și curățării chimice pentru prețul de 900 lei.

Adițional, Colegiul accentuează că, drept dovadă a faptului că automobilul menționat s-a aflat la prestatorul SRL „Miraleya Company” pentru servicii de spălare și curățare chimică începând cu 25 iulie 2015, servește ordonanța de ridicare

și procesul-verbal de ridicare din 14 septembrie 2018 (f.d. 35-37), prin care ofițerul de urmărire penală a ridicat de pe teritoriul spălătoriei-auto, în prezența administratorului SRL „Miraleya Company”, Gheorghiu Victor Nicolae, trei scaune de la automobilul reclamantului.

Totodată, reprezentantul societății pârâte, în referința depusă la acțiunea înaintată (f.d. 69) și referința la recursul declarat de Ion Boțan (f.d. 216-217), nu a negat faptul că intervenientul accesoriu pe cauza dată, Vasile Șendrea, era angajat la SRL „Miraleya Company” și avea acces la automobil, fiind responsabil de curățarea acestuia. În susținerea netemeinicii acțiunii, reprezentantul societății pârâte, a invocat doar că Vasile Șendrea este vinovat de cauzarea prejudiciului, potrivit sentinței din 2 aprilie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central.

Iar, în lumina raționamentelor abordate supra, Colegiul ajunge la concluzia că anume aceasta demonstrează suplimentar existența raportului juridic obligațional între Ion Boțan și SRL „Miraleya Company”.

Cu privire la aceste dezlegări, instanța de recurs consideră că omisiunea organelor de administrare ale SRL „Miraleya Company” de a oficializa relațiile de muncă cu intervenientul accesoriu Vasile Șendrea, nu putea fi verificată de către reclamant la momentul încredințării automobilului pentru prestarea serviciilor de întreținere.

De aceea, faptul dat nu poate fi imputat reclamantului Ion Boțan și nu demonstrează că între părți nu a existat un raport juridic de prestări servicii.

Astfel, din aceste motive, concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că, la caz reclamantul nu a probat existența raportului contractual dintre el și SRL „Miraleya Company”, deoarece nu a prezentat înscrisuri din care ar rezulta cert faptul că la data de 25 iulie 2018 a încheiat un contract de prestări servicii, care nejustificat ar fi ieșit din posesia acestei societăți, este apreciată de instanța de recurs ca fiind eronată și contrară constatărilor reținute supra.

În consecință, raportând circumstanțele stabilite la normele de drept evocate supra, având în vedere că s-a constatat că, în rezultatul înțelegerii dintre Ion Boțan și angajații SRL „Miraleya Company” a fost încheiat un contract verbal de prestări servicii, de spălare și curățare chimică a automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX pentru prețul de 900 lei, Colegiul instanței de recurs atestă fără dubii netemeinicia soluției primelor instanțe cu privire la respingerea acțiunii, pentru motivul lipsei raportului contractual între părțile în litigiu.

Din altă perspectivă, Colegiul consideră necesar să evidențieze că potrivit art. 1403 din Codul civil în redacția legii până la 1 martie 2019, comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție de prepusul său în funcțiile care i s-au încredințat.

Comitentul conservă dreptul de regres contra prepusului. Prepusul se poate exonera dacă va dovedi că s-a conformat întocmai instrucțiunilor comitentului.

Definitiv pentru calitățile de comitent și prepus, este existența unui raport de subordonare care își are temeiul în împrejurarea că, pe baza acordului dintre ele, persoana juridică, la caz SRL „Miraleya Company” a încredințat persoanei fizice, Vasile Șendrea, o anumită însărcinare.

La caz, Colegiul conchide că existența elementelor constitutive ale raportului de prepușenie dintre SRL „Miraleya Company” și Vasile Șendrea a fost demonstrat pe baza probelor administrate, inclusiv prin sentința definitivă și irevocabilă din 2 aprilie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central, prin care s-a constatat că

intervenientul accesoriu în prezenta cauză civilă, Vasile Șendrea, a comis infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin. (1) din Codul penal, fiind angajat la SRL „Miraleya Company”, deși activa neoficial.

Respectiv, Colegiul reține că sunt declarative și nefondate argumentele reprezentantului intimatului că între SRL „Miraleya Company” și Vasile Șendrea, la momentul încredințării automobilului, nu existau raporturi de muncă.

Statuând prin aceste considerente asupra excepției lipsei calității de muncitor la societatea pârâtă a intervenientului accesoriu Vasile Șendrea, Colegiul constată că societatea pârâtă, care avea raporturi de prepușenie cu autorul faptei ilicite Vasile Șendrea, răspunde în calitate de comitent, deoarece s-a dovedit că fapta prejudiciabilă a fost săvârșită în momentul în care activitatea făptuitorului era îndrumată, supravegheată și controlată de SRL „Miraleya Company”.

Acesta avea acces la automobil și în mod liber l-a răpit în lipsa unei supravegheri adecvate a administrației SRL „Miraleya Company”.

Aici Colegiul menționează că, în urma încheierii de către părți a contractului verbal de prestări servicii, prin înțelegerea lui Ion Boțan și a angajaților SRL „Miraleya Company”, fiind transmis automobilul de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX pentru spălare și curățare chimică, pe perioada încredințării lui companiei pârâte, prin prisma art. 1089 alin. (2) din Codul civil în redacția legii în vigoare până la 1 martie 2019, depozitarul (prestatorul SRL „Miraleya Company”) era obligat să îngrijească de integritatea bunului încredințat ca de propriul bun.

Prestatorul avea obligația de a asigura integritatea automobilului încredințat pe perioada acordării serviciilor de îngrijire și curățare.

Din aceste motive Colegiul instanței de recurs atestă fără dubii netemeinicia soluției primelor instanțe cu privire la respingerea acțiunii, și pentru motivul lipsei de cauzalitate între prejudicial cauzat reclamantului și vinovăția societății pârâte.

În aceste circumstanțe, Colegiul apreciază ca fiind întemeiate și argumentele recurentului că, instanța de apel a examinat cauza în mod superficial, limitându-se și axându-se la constatarea lipsei probelor că automobilul reclamantului a fost transmis SRL „Miraleya Company”, fără a da o apreciere corespunzătoare raportului juridic dintre părți prin prisma argumentelor acțiunii referitoare la faptele constatate prin calitatea lucrului judecat în sentința definitivă și irevocabilă din 2 aprilie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central, prin prisma art. 123 din Codul de procedură civilă.

Conform art. 1398 din Codul civil în redacția legii în vigoare până la 1 martie 2019, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În conformitate cu art. 1399 din Codul civil în redacția legii până la 1 martie 2019, prevederile prezentului capitol se aplică și în cazul prejudiciului cauzat în raporturile contractuale, cu excepția situațiilor în care se aplică prevederi referitoare la răspunderea debitorului pentru neexecutarea contractului și reglementări speciale pentru anumite raporturi contractuale.

Articolul 1416 din Codul civil prevede că, instanța de judecată stabilește felul despăgubirii în funcție de circumstanțe. Ea va lua hotărâre diferită de cererea păgubitorului numai din motive întemeiate.

Instanța de judecată, adoptând hotărâre cu privire la reparația prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen și de aceeași calitate, să repare bunul pe care l-a deteriorat ori să compenseze integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.

Instanța de judecată stabilește cuantumul reparației prin echivalent bănesc în funcție de întinderea prejudiciului de la data pronunțării hotărârii. Persoana vătămată poate cere despăgubiri suplimentare pentru prejudiciul care a apărut după pronunțarea acestei hotărâri.

Repararea prejudiciului prin echivalent bănesc se face prin încasarea unei sume globale în folosul persoanei vătămate sau prin stabilirea unei redevențe. În cazul în care se stabilește o redevență, debitorul poate fi obligat la depunerea unei garanții.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră pretenția înaintată de Ion Boțan privind încasarea din contul SRL „Miraleya Company” a sumei de 67 835,94 de lei cu titlu de prejudiciu material ca urmare a deteriorării automobilului ce-i aparține, drept întemeiată.

Colegiul reține că Ion Boțan este îndreptățit de a solicita încasarea din contul SRL „Miraleya Company”, potrivit art. 1416 din Codul civil, a sumei de 67 835,94 de lei, probate prin Actul de examinare a mijlocului de transport nr. 45/08A din 16 august 2018 (f.d. 10) și Raportului de evaluare a pagubei nr. 45/08A din 16 august 2018 (f.d. 11), care nu au fost contestate de către societatea pârâtă, potrivit căror s-au constatat deteriorările bunului și valoarea prejudiciului cauzat proprietarului automobilului de model „Volkswagen LT 28” cu n/î XXXXX, Ion Boțan, ce constituie 67 835,94 de lei.

Subsecvent acțiunii de recuperare a prejudiciului material, reclamantul Ion Boțan a mai înaintat și pretenție cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat, estimat de reclamant la suma de 50 000 lei.

Analizând acest capăt de cerere, instanța de recurs menționează că în conformitate cu art. 1422 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002, până la modificările din 1 martie 2019), în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform art. 1423 din Codul civil (în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002), mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Din conținutul normelor enunțate este de înțeles că prejudiciul moral se compensează numai în cazul provocării acestuia prin fapte ce atentează și lezează

drepturile personale nepatrimoniale, adică prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeași natură. De asemenea, se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Colegiul precizează că, odată ce prejudiciul este suferit din cauza unei fapte recunoscute de lege ca una care îndreptățește la repararea prejudiciului, ține de libertatea reclamantului să scoată în evidență toate capetele de prejudiciu, adică toate formele în care el a suferit din punct de vedere fizic și psihic.

În acest sens, instanța de recurs reține că obligația dovedirii faptei de cauzare a prejudiciului moral, este pusă în sarcina părții reclamante.

La caz, dreptul pretins cu privire la repararea prejudiciului moral, nu a fost probat de către Ion Boțan prin prisma art. 118 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, pretenția lui Ion Boțan cu privire la repararea prejudiciului moral de către SRL „Miraleya Company” urmează a fi respinsă ca fiind neprobată.

În ceea ce privește capătul de cerere privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate, Colegiul reține următoarele.

În corespundere cu art. 82 – 84 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Articolul 90 din Codul de procedură civilă stabilește tipurile de cheltuielile de judecare a cauzei.

Astfel, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: sumele plătite martorilor, interpreților, experților și specialiștilor; cheltuielile de efectuare a cercetărilor la fața locului; cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată; cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță; cheltuielile suportate de cetățenii străini și de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel; cheltuielile de căutare a părâtului; cheltuielile de efectuare a expertizei; cheltuielile de executare a actelor judiciare; cheltuielile de asistență juridică; cheltuielile de declarare a insolvenței; compensațiile pentru timpul de muncă pierdut; alte cheltuieli necesare, suportate de instanță și de participanții la proces.

Potrivit bonului de plată din 6 septembrie 2018 (f.d. 21), pentru întocmirea Actului de examinare a mijlocului de transport nr. 45/08A din 16 august 2018 (f.d. 10) și efectuarea Raportului de evaluare a pagubei nr. 45/08A din 16 august 2018

(f.d. 11), reclamantul In Boțan a achitat în contul SRL „Expert Auto Plus” suma de 2 000 lei.

În corespundere cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform ordinului de încasare a numerarului nr. 799 din 8 octombrie 2018 (f.d.2), pentru examinarea cauzei în prima instanță, reclamantul Ion Boțan a achitat taxa de stat în sumă de 2 035,10 lei.

Conform ordinului de încasare a numerarului nr. 25126879 din 9 octombrie 2020 (f.d.170), pentru examinarea cauzei în instanța de apel, reclamantul a achitat în contul Trezoreriei de stat, taxa de stat în sumă de 1 527 de lei.

Conform ordinului de încasare a numerarului nr. QSG2799*2470673 din 18 ianuarie 2021 anexat la cererea de recurs (f.d. 201), pentru examinarea cauzei în instanța de recurs reprezentantul recurentului a achitat în contul Trezoreriei de stat, taxa de stat în sumă de 1 125 de lei.

Având în susținere prevederile legale reținute, conform ordinelor de plată nr. 799 din 8 octombrie 2018, nr. 25126879 din 9 octombrie 2020 și nr. QSG2799*2470673 din 18 ianuarie 2021, Colegiul conchide asupra necesității încasării de la SRL „Miraleya Company” în beneficiul recurentului Ion Boțan a sumei de 4 687,10 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată suportate pentru plata taxei de stat la examinarea cauzei în prima instanță, instanța de apel și instanța de recurs.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Potrivit bonului de plată seria WL nr. 311018 din 7 septembrie 2018, reclamantul a achitat, pentru asistență juridică, în contul Cabinetului Avocatului „Conoval Nicanor”, suma de 5 000 lei (f.d. 4).

Din aceste motive și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au stabilit circumstanțele cauzei și nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea unor noi dovezi, însă au încălcat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Nicanor Conoval, în numele și interesele lui Ion Boțan, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Nicanor Conoval, în numele și interesele lui Ion Boțan,

Se casează integral decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Boțan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Miraleya Company”, intervenient accesoriu Vasile Șendrea, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată și se emite o hotărâre nouă, prin care:

Se admite parțial acțiunea depusă de Ion Boțan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Miraleya Company”, intervenient accesoriu Vasile Șendrea, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată „Miraleya Company” în beneficiul lui Ion Boțan, cu titlu de reparare a prejudiciului material, suma de 67 835,94 de lei (șaizeci și șapte mii opt sute treizeci și cinci lei, 94 bani).

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată „Miraleya Company” în beneficiul lui Ion Boțan, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată, suma de 5 000 lei (cinci mii lei) pentru asistență juridică, suma de 2 000 lei (două mii lei) pentru evaluarea mijlocului de transport și suma de 4 687,10 lei (patru mii șase sute optzeci și șapte lei, 10 bani) pentru plata taxei de stat la examinarea cauzei în prima instanță, instanța de apel și instanța de recurs, iar în total suma de 11 687,10 lei (unsprezece mii șase sute optzeci și șapte lei, 10 bani).

În rest, acțiunea lui Ion Boțan cu privire la repararea prejudiciului moral se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Gervas

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Dumitru Mardari